

**ระดับจริยธรรมและการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัย
ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**
**ETHICS LEVEL AND CONSCIOUS EXPRESSION TO THE LACK OF DISCIPLINE IN SOCIETY
IN ORDER TO FIND MEANS TO RAISE THE OF ETHICS
OF UNDERGRADUATE STUDENTS IN BANGKOK**

พชรมน บุญแสน

Pacharamon Boonsan

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

Rajamangala University of Technology Tawan-ok

Email: pacharamon9@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 20 กันยายน 2564

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 10 ธันวาคม 2564

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 11 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ระดับจริยธรรมและการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยในสังคมไทย ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร งานวิจัย รวมถึงการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการสนทนากลุ่ม โดยนำมาวิเคราะห์จึงได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัย พบว่า การแบ่งจริยธรรมในสังคมไทยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้ 1) ระดับจริยธรรมตามหลักคำสอนทางศาสนา ได้แก่ความประพฤติตามครรลองการดำเนินชีวิตของศาสนิกเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดประโยชน์และความสงบสุขร่วมกัน และความประพฤติที่เป็นไปตามครรลองการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนเพื่อบ่มงู่เป้าหมายสูงสุดของศาสนาของแต่ละคน 2) ระดับจริยธรรมตามรูปแบบความสัมพันธ์ของการอยู่ร่วมกันในสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกต่อสังคมโดยรวม และสิ่งแวดล้อมแบ่งเป็น (1) ระดับที่ยึดส่วนตัวเป็นหลัก (2) ระดับที่ยึดส่วนรวมคือสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก

สาเหตุของการขาดจิตสำนึกที่ติมาจากปัจจัยต่างๆ ทั้งด้านตัวบุคคล และสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ผู้ที่ขาดจิตสำนึกอาจเป็นเพราะบุคคลไม่ได้รับการสั่งสอนที่ถูกต้องจากครอบครัว ไม่ได้รับการสั่งสอนศีลธรรมที่มากพอตั้งแต่วัยเด็ก ส่งผลให้บุคคลมีจิตใต้สำนึกที่ไม่ดีและมีพฤติกรรมที่อาจเบี่ยงเบนไปจากความถูกต้องหรือเหมาะสมตามที่สังคมยอมรับ แต่ในทางกลับกันถ้าบุคคลได้รับการอบรมสั่งเรื่องศีลธรรมความดีงามอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ ตั้งแต่วัยเด็กจะทำให้บุคคลซึมซับความถูกต้อง ดีชั่ว มีมโนธรรมในใจ มีจิตใต้สำนึกที่ดี ซึ่งจะส่งผลมาถึงการมีจิตสำนึกที่ดี ส่งผลต่อการเลือกตัดสินใจที่จะกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่มีความถูกต้องดีชั่วควรทำหรือไม่ควรทำ

คำสำคัญ: จริยธรรม, จิตสำนึก, วินัย

Abstract

The research study on Ethics and Conscious Expression towards Lack of Discipline of Higher Education Students in Bangkok Area has 2 objectives: 1) to study the ethics of higher education students in Bangkok area 2) to study the expression of consciousness towards the lack of discipline in Thai society of higher education students in Bangkok area by reviewing and researching textbooks, documents, researches, including qualitative research, namely, interviews with experts. and group discussion. The results analyzed according to the objectives are as follows:

The results of the research revealed that ethics in Thai society are divided into 2 levels as follows: 1) The level of ethics according to religious teachings including the behavior conducted following the way of life of a religious follower for coexistence in society and the environment that brings benefits, peace and behavior that follows the course of the life of a religious devotee in order to achieve the ultimate goal of each person's religion 2) The level of ethics according to the relationship model of coexistence in society including the relationship between the individual and the society as a whole and environment, which is divided into (1) the individual level (2) the society and environmental level.

The cause of the lack of good conscience comes from factors such as people and environment. In other words, the lack of consciousness may be due to the lack of proper family discipline and enough morality from childhood. As a result, a person has a poor subconscious and behavior that may deviate from the correctness or appropriateness of society. However, on the other hand, if a person has been regularly trained in morality and goodness since childhood, he/she will absorb right and wrong, good and bad, and have a good conscience in his/her mind and a good subconscious. This will result in having a good conscience. These things affect the decision to do or not to do what is right or wrong, also should do or should not do.

Keywords: Ethics, Conscious, Discipline

1. บทนำ

"ระเบียบวินัย" คือ คุณสมบัติที่สำคัญในการดำเนินชีวิต ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง โดยเกิดจากการสำนึกซึ่งต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นผลทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต หากแต่ต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเอง และผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดต่อสิทธิของผู้อื่น ความมีวินัยในตนเอง สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงของสังคมส่วนรวมด้วยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติเอง เพื่อความสงบสุขในชีวิตและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

ปัจจุบันพบว่า จิตสำนึกในเรื่องความเป็นมนุษย์ของนิสิตนักศึกษา กำลังเสื่อมถอยลงจนอยู่ในขั้นวิกฤติ โดยเฉพาะจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม และจิตสำนึกด้านความมีวินัยในตัวเอง และจากการรวบรวมข้อมูลต่างๆ พบว่า ปัจจุบันจิตสำนึกเป็นปัญหาใหญ่ที่มีผลกระทบต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

การมีวินัยที่ดีส่วนหนึ่งมาจากการมีจิตสำนึกที่ดี ซึ่งจิตสำนึกที่ดีเกิดจากการรับรู้ การเรียนรู้ การประเมินค่าจากสิ่งเร้าต่างๆ ประสบการณ์จนเกิดเป็นความตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องนั้น จนพัฒนามาเป็นจิตสำนึกกรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 (2559, น.7) ระบุว่า “จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเป็นพลเมือง เป็นคนดี มีวินัย เป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพของสังคม ประเทศ และของโลก” การมีวินัยถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการใช้ชีวิตในโลกยุคปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้บุคคลสามารถใช้ชีวิตอยู่ในระเบียบแบบแผนที่เป็นสิ่งที่คาดหวังของสังคม และเพื่อให้สามารถสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน “วินัยตนเอง (Self-discipline)” เป็นเป้าหมายของโรงเรียนเพราะเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพที่สุด ความสามารถในการบริหารจัดการตนเองและการมีระเบียบวินัยจะนำไปสู่ความใส่ใจผู้อื่น คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดสาระตามข้อ 4.3 ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิโดยในระดับปริญญาตรี สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องกำหนดเป้าหมายและดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต จริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ทุกคน ถ้าคนใดขาดจริยธรรมอาจมีผลร้ายต่อตนเองและสังคม สังคมที่มีคนขาดจริยธรรมมาก ย่อมเป็นสังคมที่วุ่นวายไร้ความสุข จริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อชีวิตและสังคม

การสอนเรื่องระเบียบวินัยนั้น ถือเป็นการสอนเรื่องมาตรฐานทางสังคมและศีลธรรมขั้นพื้นฐาน ทำให้เด็กเรียนรู้ในเรื่องการเคารพสิทธิ์ตนเองและผู้อื่น ทำให้เด็กๆสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข วินัยถูกสร้างขึ้นเพื่อให้ทุกคนในสังคมไม่ล้ำเส้นกันและอยู่ในกรอบที่ไม่รบกวนคนอื่น ไม่ว่าจะเป็นวินัยด้านใดก็ตามล้วนแต่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม หากแต่วินัยในตนเองนั้นเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การมีวินัยในสังคมและประเทศชาติต่อไป การปลูกฝังให้นักศึกษาเป็นคนดี มีวินัย คือ การปลูกฝังให้นักศึกษาได้มีความคิดเห็นที่ถูกต้อง คนที่มีวินัย คือ เคารพตนเอง เคารพผู้อื่น เคารพเวลา เคารพกติกา เคารพสถานที่ หลายคนน่าจะเคยได้ยินคำปรารภที่ว่าหากทุกคนมีวินัยก็จะทำให้สังคมน่าอยู่มากยิ่งขึ้น แต่ปัญหาคือวินัยที่ว่านี้จะต้องอาศัยเวลาในการปลูกฝังและบ่มเพาะในจิตใจอย่างต่อเนื่องความคาดหวังดังกล่าวจึงมักไปตกอยู่กับเยาวชนซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสังคมที่ดีได้ และจากที่กล่าวมาข้างต้นปัญหาจิตสำนึกในเรื่องความเป็นมนุษย์ของนิสิตนักศึกษากำลังเสื่อมถอยลงจนอยู่ในขั้นวิกฤติ โดยเฉพาะจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม และจิตสำนึกด้านความมีวินัยในตนเอง ฉะนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาเรื่องระดับจริยธรรมและการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยในสังคมไทยของนักศึกษา เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระดับจริยธรรมในสังคมไทย ให้เป็นสังคมที่ประชากรอยู่ดีและมีความสุข

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อศึกษาการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยในสังคมไทยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix method Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนนักศึกษาหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 มหาวิทยาลัย รวมจำนวน 1000 ชุด โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาระดับจริยธรรมและการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัย

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

- 1) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหา จากเอกสารทางวิชาการ ตำรา
- 2) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ตัวแทนนักศึกษา จำนวน 20 คน
- 3) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth interview) ผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรม จำนวน 8 ท่าน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

- 4.1 ทราบถึงระดับจริยธรรมของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร
- 4.2 ทราบถึงการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 จิตสำนึก คือ จิตที่รับรู้จากประสบการณ์จริงขณะตื่น ผ่านระบบประสาทสัมผัสทั้ง 5 จิตสำนึกจะรู้จักผิดชอบชั่วดี รู้จักใช้เหตุผล รู้ว่าอะไรควรทำไม่ควรทำ อะไรดีไม่ดี ส่วนจิตสำนึกจะดีหรือไม่ดี ก็ต้องมาจากจิตใต้สำนึกด้วย

5.2 วินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผนกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่กำหนดขึ้นในสังคมหนึ่ง อันเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในสังคมเพื่อใช้เป็นหลักหรือแนวทางในการปฏิบัติของบุคคลในสังคมให้เกิดความสงบสุข

5.3 ระดับจริยธรรม หมายถึง มุมมองด้านพุทธจริยศาสตร์ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ทฤษฎีต้นไมจริยธรรมตามทฤษฎีของดวงเดือน พันธุมนาวิน

7. บทสรุปและอภิปรายผล

7.1 อภิปรายผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ เรื่องการแบ่งระดับจริยธรรม พบว่า

1. ระดับจริยธรรมด้านพุทธจริยศาสตร์

พุทธศาสนามีการแบ่งระดับจริยธรรมออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับขั้นมูลฐาน หมายถึง สิ่งที่มนุษย์เราต้องรู้ต้องทราบและยึดเป็นหลักเกณฑ์เบื้องต้นในการดำรงชีวิต คือ ศีล 5 และพุทธจริยศาสตร์ชั้นกลางหรือหลักกุศลกรรมบถ 10 ประการ และหลักพุทธจริยศาสตร์ชั้นสูงได้แก่ มรรค 8

2. ระดับจริยธรรม ตามแนวคิดของดวงเดือน พันธุมนาวิน

- 1) ความรู้เชิงจริยธรรม คือ การบอกได้ว่าการกระทำใดดีควรทำและการกระทำใดเลวควรเว้น
- 2) ทักษะคติเชิงจริยธรรม คือ ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมว่า ชอบหรือไม่ชอบ
- 3) เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การยกเหตุผลมาอ้างถึงการตัดสินใจที่ควรทำหรือไม่ควรกระทำ
- 4) พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การแสดงพฤติกรรมที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ

3. ระดับจริยธรรมแนวคิดทฤษฎีจิตวิเคราะห์

1) อิด (Id) หมายถึง ตัณหาหรือความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เป็นสิ่งที่ยังไม่ได้ขัดเกลา มักเกี่ยวพันกับการสนองความปรารถนาทางกาย ซึ่งทำให้มนุษย์ทำทุกอย่างเพื่อความพึงพอใจของตนเอง

2) อีโก้ (Ego) หมายถึง การใช้เหตุผล เป็นส่วนที่ควบคุมพฤติกรรม โดยอาศัยกฎเกณฑ์ทางสังคมมาช่วยในการตัดสินใจ แสดงพฤติกรรมโดยมีเหตุและผลที่เหมาะสมกับกาลเทศะ

3) ซูเปอร์อีโก้ (Superego) หมายถึง มโนธรรม ที่ได้รับการพัฒนาจากประสบการณ์ การอบรมสั่งสอน โดยอาศัยหลักของศีลธรรม

4. ระดับจริยธรรมแนวคิดทฤษฎีของโคลเบิร์ก

1) ระดับก่อนกฎเกณฑ์ เป็นขั้นการใช้การลงโทษเป็นเหตุผลของการตัดสินใจ

ขั้นที่ 1 เด็กจะทำตามกฎเกณฑ์หรือคำสั่งของผู้ใหญ่ เพราะกลัวการลงโทษ

ขั้นที่ 2 เด็กจะทำตามกฎระเบียบเพื่อให้ได้รางวัลเป็นสิ่งตอบแทน มาตัดสินใจในการปฏิบัติ

2) ระดับตามกฎเกณฑ์ เป็นขั้นใช้การตอบสนองความต้องการของตนเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ

ขั้นที่ 3 เด็กจะทำตามความเห็นของกลุ่ม เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มหรือสังคม

ขั้นที่ 4 เด็กจะใช้กฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนของสังคมมาเป็นกฎเกณฑ์ในการดำเนินชีวิต

3) ระดับเหนือกฎเกณฑ์ เป็นขั้นเข้าใจคุณค่า ใช้ความคิดซึ้งใจเป็นแนวทางเลือกประพฤติปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 เด็กใช้สังคมเป็นเหตุผลในการเลือกกระทำ โดยไม่ขัดต่อสิทธิของคนส่วนใหญ่

ขั้นที่ 6 เด็กใช้คุณจริยธรรมความถูกต้องละเอียดต่อการทำความชั่วไม่ทำผิดทั้งในที่ลับ

และที่แจ้ง

7.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

เรื่องการตระหนักรู้ระดับจริยธรรมของ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับความเข้าใจเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องการตระหนักรู้ระดับจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การคิดและคำนึงถึงผลของการกระทำของตนที่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือการใช้เหตุผลความถูกต้องควบคุมพฤติกรรมที่เกิดจากความต้องการของตน ($\bar{X} = 4.29$) และการประพฤติตามหลักศีลธรรมและค่านิยมต่าง ๆ ใน สังคมตามขอบเขตที่สังคมวางไว้ ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

การตระหนักรู้ระดับจริยธรรมด้านพุทธศาสนาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษามีการตระหนักรู้ระดับจริยธรรมตามแนวคิดทางด้านพุทธศาสนาในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ โดยปฏิบัติตามหลักอริยสัจ 4 (มรรค 8) ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมาคือ ศีล 5 ($\bar{X} = 4.09$) และกุศลกรรมบถ 10 ($\bar{X} = 4.02$) ตามลำดับ

เรื่องการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครมีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โดยนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติกับการเคารพผู้อื่นและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.52$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.42$) และการมีความซื่อสัตย์ ไม่หลอกลวงผู้อื่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ

นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับความเข้าใจและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ($p < 0.05$) พบว่า นักศึกษาหญิงมีความตระหนักรู้มากกว่านักศึกษาชาย ในเรื่องความเข้าใจเรื่องการตระหนักรู้ระดับจริยธรรม ($\bar{X} = 4.22$) การแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัย ($\bar{X} = 4.41$) แต่อย่างไรก็ตาม การตระหนักรู้ระดับจริยธรรมที่มีต่อการขาดวินัย ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความเข้าใจและการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชน มีระดับความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับการตระหนักรู้ระดับจริยธรรมและการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีชั้นปีที่แตกต่างกัน มีระดับความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับการตระหนักรู้ระดับจริยธรรมและการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

นักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียน ที่แตกต่างกัน มีระดับความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับการตระหนักรู้ระดับจริยธรรมและการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัยที่แตกต่างกัน ($p < 0.05$)

เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับความเข้าใจและการปฏิบัติ เรื่องการตระหนักรู้ระดับจริยธรรม และการแสดงออกทางจิตสำนึกที่มีต่อการขาดวินัย ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่า 3.25 ของระดับความเข้าใจและการปฏิบัติมากกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง 2.50 ถึง 3.25 เป็นรายคู่

7.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

7.3.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก

1. เกณฑ์หรือระดับจริยธรรม สามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับได้แก่ จริยธรรมเชิงบุคคล และจริยธรรมเชิงสังคม นอกจากนี้จริยธรรมในสังคมไทยเป็นแบบผสมผสานมีหลักปฏิบัติทางศาสนาที่กลมกลืนไปกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย ได้แก่ 1) จริยธรรมตามหลักคำสอนทางศาสนา เช่น ศีล 5 หลักกุศลกรรมบถ 10 และมรรค 8 2) จริยธรรมตามรูปแบบการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น หลักทศ 6

2. ระดับจริยธรรมด้านวินัยตามแนวคิดทฤษฎีของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน พบว่า

- ด้านความรู้ความเข้าใจเชิงจริยธรรม นักศึกษาที่มีความรู้เชิงจริยธรรมจะรับรู้ถึงสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติอันนำมาซึ่งความถูกต้องแก่ตนเองและสังคม

- ด้านเจตคติเชิงจริยธรรม นักศึกษาที่มีเจตคติเชิงจริยธรรมถูกต้องจะปฏิบัติตามสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย และหลีกเลี่ยงความประพฤติที่ผิดระเบียบ

- ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรม นักศึกษามีการตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผลยึดตามหลักคำสอนทางศาสนา คำนึงถึงบุญและบาปแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ดีอันเป็นที่ยอมรับในสังคม

3. การแสดงออกทางจิตสำนึกต่อการขาดวินัย

บุคคลจะมีจิตสำนึกดีหรือไม่ดีต้องมาจากจิตใต้สำนึก เพราะจิตใต้สำนึกคือสิ่งที่สั่งสมอยู่ในจิตมานาน และจิตใต้สำนึกถ้าตอนเราเป็นเด็กมีจิตใต้สำนึกที่ดีก็จะหล่อหลอมให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีจิตสำนึกที่ดีหรือมีระดับจริยธรรมในขั้นมีมโนธรรมหรือจิตส่วนที่ได้รับการอบรมสั่งสอนโดยอาศัยหลักของศีลธรรมจรรยา โดยยึดหลักค่านิยมของสังคมที่ตัดสินว่าสิ่งใดเป็นสิ่งที่ดีในสังคม

การมีวินัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีจิตสำนึกที่ดี การรู้จักหน้าที่ที่จะทำสิ่งนั้นโดยไม่ต้องให้มีคนบอก หากมีความรับผิดชอบก็จะเข้าใจถึงผลของการกระทำที่จะเกิดกับตัวเองและผู้อื่น หากเคารพกติกาสังคมก็จะมี ความเกรงใจและเห็นใจผู้อื่นรู้จักยอมรับและปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด หากรู้จักอดทนรอ คอยก็จะควบคุมอารมณ์และจิตใจของตนเองแล้วแสดงออกได้อย่างเหมาะสม และหากรู้จักกาลเทศะก็จะ สามารถแยกแยะได้ว่าเวลาไหนควรทำ ไม่ควรทำสิ่งใด จิตสำนึกหรือการตระหนักในจริยธรรมด้านวินัยจึง เกิดขึ้นได้จากการหล่อหลอมทั้งร่างกายและจิตใจ หากมีเป้าหมายที่ไม่ดีย่อมจะนำไปสู่การขาดจิตสำนึกในที่สุด โดยอาจมีสาเหตุจากสภาพครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ได้แก่ การทอดทิ้งต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามที่ควร จะเป็น กลุ่มเพื่อนมีส่วนที่จะเป็นสาเหตุของปัญหาที่ทำให้นักศึกษาขาดจิตสำนึก หรือไม่ตระหนักในจริยธรรม ด้านวินัยได้ในลักษณะของการตีความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนในความหมายที่การทำตามอย่างกันโดยไร้ขอบเขต ความดี-ชั่ว ถูก-ผิด เหมาะสม-ไม่เหมาะสม ดังนั้นสภาพแวดล้อมรอบตัวเปรียบดั่งเป้าหมายที่กำหนดตัวตน บุคลิกลักษณะนิสัยรวมถึงพื้นฐานความคิดของบุคคลนั้น

7.3.2 การสนทนากลุ่ม

1. ระดับจริยธรรม

จากการสังเคราะห์ข้อมูล พบว่ามีพฤติกรรมของนักศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของโคลเบิร์กในขั้นที่ 4 โดยมีการใช้กฎเกณฑ์ระเบียบแบบแผนของสังคมมาเป็นกฎเกณฑ์ในการดำเนินชีวิต และขั้นที่ 6 โดยใช้ คุณธรรมจริยธรรมความถูกต้อง ละอายต่อการทำความชั่วไม่ทำผิดทั้งในที่ลับและที่แจ้ง การควบคุมตนเองให้ ประพฤติตามระเบียบแบบแผน กฎหมาย ข้อบังคับ ในด้านวินัยในสถานศึกษา เรื่องของความซื่อสัตย์ การมี วินัยในการสอบ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่เหมาะสมมีความตระหนักค่อนข้างมากที่ จะไม่ทำผิดกฎระเบียบ และมีเกณฑ์ยึดถือปฏิบัติในเรื่องศีล 5 เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

2. การแสดงออกทางจิตสำนึกต่อการขาดวินัย

สาเหตุของการขาดจิตสำนึกไม่ตระหนักในเรื่องวินัยของนักศึกษาส่วนหนึ่งมาจากความต้องการเป็นที่ ยอมรับของกลุ่ม โดยนักศึกษาที่กระทำผิดกฎส่วนใหญ่เป็นเพื่อนในกลุ่มเดียวกันที่มีระบบความคิดเหมือน ๆ กัน และสาเหตุที่สองมาจากตัวบุคคลที่ไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนขาดบุคคลที่เป็นแบบอย่างความประพฤติที่ดี หรือการพบเห็นแบบอย่างที่แสดงพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์บ่อยครั้งจนเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ควรมีการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาที่เป็นระบบ เช่น การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อที่จะช่วยให้การประเมินคุณธรรมจริยธรรม มีความเที่ยงตรงสามารถวัดได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

8.2 ควรมีการเพิ่มตัวแปรด้านคุณธรรมจริยธรรมหลักให้ครอบคลุมมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กฤษฎาภรณ์ รุจิธำรงกุล. (2558). อิทธิพลด้านจิตสำนึกคุณธรรมความถูกต้องและความพึงพอใจของ อาจารย์และนักศึกษาสายงานบริหารธุรกิจ. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 4(2), 84-84.
- ชายแดน เตชาฤทธิ์, อัญชลี ชยานุวัชร. (2561). การศึกษาประสพการณ์การทำผิดวินัยของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดปทุมธานี. วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้, 4(1), 19-20.
- ประไพรัตน์ ลำไจ. (2557). รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, 2(2), 64.

พระครูใบฎีกาสุนทร โสภโณ. (2560). แนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมของเด็กและเยาวชนใน
จังหวัด เชียงราย. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 10(2), 73.

เพ็ญแข ประจันปัจฉิม. (2551). การยกระดับคุณธรรมจริยธรรมของสังคมไทยเพื่อการปฏิรูปสังคม:
แนวทางและการปฏิบัติ. รายงานการวิจัย.

เพชรพลาย ธีระวัฒน์พงศ์, ปัญญาพัชรกร บุญพร้อม. (2557). รับค่านิยมที่ผิดจะกลายเป็นบัณฑิตขาด
จิตสำนึก. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 4(2), 1.

แพง ชินพงศ์. วินัยที่เด็กไทยต้องมี. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2564, จาก shorturl.asia/wxBVX.

มาลี บุญมาก. (2556). ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนประถมศึกษาการณศึกษา อำเภอกำแพง
แก้ว จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย.